

روسیه و ایران باید چابهار را روی ریل ببنند

در یکی دو سال اخیر، بحث همکاری های منطقه ای و هم افزایی ترانزیتی، بین ایران و روسیه، جدیت زیادی پیدا کرده است. همکاری بین مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، یکی از مهمترین سرفصل های همکاری بین تهران و مسکو محسوب می شود. دیپلماسی اقتصادی در این بخش بین دو کشور، فعال است و آمد و شد های متعددی برای تشکیل مناطق آزاد مشترک صورت گرفته است. چند روز پیش، مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی لوتوس آستراخان روسیه و نائب رئیس دوماي روسیه در دیداری که با دبیر شورای عالی مناطق آزاد داشتند، بر ایجاد منطقه آزاد مشترک بین دو کشور تاکید کردند؛ تصمیمی که رونق اقتصادی این مناطق از جمله چابهار را به همراه دارد. طرف روسی همچنین، پیشنهاد پیشنهاد تشکیل مرکزی برای هماهنگی با حضور منطقه ویژه لوتوس روسیه و مناطق آزاد انزلی و چابهار را ارائه کرده تا با تعامل دو کشور کریدور شمال - جنوب هر چه سریع تر راه اندازی شود و به بهره برداری برسد. برای تحلیل بیشتر همکاری های ایران و روسیه در بخش مناطق آزاد، گفت و گوی تجارت جهانی با غلامرضا شافعی، سفیر پیشین ایران در روسیه و وزیر اسبق صنایع را بخوانید:

همکاری ایران با روسیه در قالب ایجاد منطقه آزاد مشترک با محوریت منطقه آزاد لوتوس روسیه، منطقه آزاد بندر انزلی و چابهار چه مزایایی برای ایران دارد؟

اتصال این مناطق از طریق کریدور ترانزیتی اتفاق می افتد. هر کریدور و راهی که منجر به عبور دیگران از ایران شود برای ما مزیت دارد. برای ارتباط منطقه آزاد چابهار به شمال، بهترین مسیر راه آهنی است که به موازات شرق کشور بیاید و از طریق سرخس به آسیای میانه وصل شود که به معنای نفی کریدور دیگر نیست.

هرچه راه های ارتباطی بین بنادر جنوبی و شمالی کشور با کشورهای شمال داشته باشیم، وابستگی متقابلی بین ایران و دیگران ایجاد می شود که از مزیت آن می توان به نفع کشور بهره برداری کرد.

از هر مسیری که چه از جنوب به شمال برود و یا از شرق به غرب (که کمتر به آن پرداخته شده است) هر کدام فعال تر باشد و عبور از مرزها و مسیرهای داخلی کشور چه زمینی، هوایی و چه دریایی باشد، باید از این نوع اقدامات استقبال کنیم. البته نباید بی توجه از خواسته ها برای این کریدور و هزینه هایی که به همراه دارد، بگذریم اما به طور کلی درآمدهای آن برای ایران خوب است. ایجاد این منطقه آزاد پیشنهاد سازنده ای است اما باید دید چه انتظاری از ایران دارند.

ایجاد منطقه آزاد مشترک با روسیه چه منافع اقتصادی برای ایران دارد؟

هر کالایی که از داخل هر کشوری عبور کند، از نظر اقتصادی درآمد ترانزیتی برای آن کشور دارد. از نظر وابستگی های غیر اقتصادی و سیاسی نیز مزیت است و هر مقدار تناژ کالا از کشور عبور کند برای ما درآمد خواهد داشت.

با توجه به موقعیت ژئوترانزیتی چابهار، این همکاری و تکمیل کریدور از چابهار به شمال کشور چه مزایایی برای چابهار دارد؟

در حال حاضر این کریدور از طریق راه زمینی به نتیجه می رسد البته راه هوایی نیز ممکن است اما مورد انتظار نیست. مطلوب ترین راه برای چابهار و اقتصاد روسیه، راه آهنی است که از چابهار از سمت ایران شهر، زاهدان، خاش و خراسان به سرخس وصل شود.

این راه آهن به راحتی از چابهار تا روسیه به سرعت ایجاد نمی شود. بهتر است راه آهن سراسری که در شرق کشور در نظر گرفته شده، کامل شود.

اگر روسیه و ایران بخواهند چابهار نقش اتصال به اقیانوس هند را ایفا کند، اکنون راه سهل الوصول که نیاز به سرمایه دارد، راه آهن چابهار و سرخس است که باید تکمیل شود و به سرمایه نیاز دارد و در رونق چابهار بسیار اثرگذار خواهد بود.

تجارت جهانی/ نیره دوخائی

